

VZORY BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV A CITOVANIE

podľa medzinárodného štandardu ISO 690-2012

Bibliografický odkaz je záznam obsahujúci údaje o dokumente, ktorý autor bezprostredne použil pri písaní svojej práce. V zozname bibliografických odkazov sa odkazy usporiadajú abecedne podľa prvého údaju alebo podľa čísiel, ktoré zodpovedajú označeniu citácie v texte.

Citácia je skrátené označenie citovaného dokumentu priamo v texte podľa jednej z troch používaných metód citovania. Citácia slúži na spojenie citovaného miesta s bibliografickým odkazom nachádzajúcim sa v zozname na konci práce. Forma citácie závisí od techniky citovania.

Citát je text doslovne prebratý z citovaného dokumentu. Mal by sa písať v úvodzovkách, resp. iným typom písma. V prípade dlhších citátov presahujúcich štyri riadky je vhodné citáty oddeliť od vlastného textu, odsadiť od ľavého okraja a uviesť kurzívou. Bez úvodzoviek či iného typu písma uvádzame prebraté texty, ktoré parafrázujeme a uvádzame vo vlastnej interpretácii.

Citovanie je preberanie akéhokoľvek textu alebo časti citovaného dokumentu:

- doslovný text (citát)
- modifikovaný text alebo jeho časť (parafráza)
- výsledky výskumov
- tabuľky, grafy, obrázky

Citovanie je nutné aj v prípade, ak v texte práce publikáciu len spomíname = odkazujeme na ňu.

Pri tvorbe bibliografických odkazov a pri citovaní treba dodržiavať tieto **všeobecné pravidlá**:

- odkaz musí presne identifikovať citovaný dokument, aby ho bolo možné bez ťažkostí opätovne dohľadať,
- v celej publikácii musí byť použitá rovnaká technika citovania,
- údaje sa zapisujú v jazyku citovaného dokumentu (s výnimkou poznámok a doplnkov), iné písma sa prepisujú do latinky,
- poradie údajov v odkaze vrátane interpunkcie je záväzné, jednotlivé skupiny údajov oddeľujeme bodkou a medzerou,
- hlavný názov a podnázov píšeme kurzívou. Podnázov je nepovinný, oddelíme ho od názvu dvojbodkou a medzerou. Ak sa však odkaz týka článku z časopisu alebo zborníka, kapitoly z knihy, kurzívou napíšeme len názov zdrojového dokumentu. Dlhý názov je možné skrátiť a ako znak vypustenia použiť tri bodky,
- vlastné doplnky, preklady, opravy zjavných chýb prameňa uvádzame v hranatých zátvorkách,
- v prípade citovania príspevkov v monografii a zborníku používame pred označením zdroja „In:“; v prípade článkov v časopise toto označenie môžeme vynechať,
- bibliografický odkaz končí bodkou. Ak je posledným údajom URL, bodka sa nepoužíva.

Podrobnejšie v publikáciách:

LIČNEROVÁ, Lucia, 2016. *Písanie a obhajoba záverečných prác*: vysokoškolské skriptá pre študentov Univerzity Komenského v Bratislave [online]. Bratislava: Stimul [cit. 25-04-2019]. Dostupné na:

http://stella.uniba.sk/texty/LL_pisanie_obhajoba_zaverecne_prace.pdf

KUCIANOVÁ, A., 2015. *Metódy citovania podľa STN ISO 690: 2012* [online]. Martin: Slovenská národná knižnica [cit. 21-11-2017]. Dostupné z: <http://www.pulib.sk/web/data/pulib/subory/stranka/ezp-Kucianova-metody-citovania-2015.pdf>

PECIAROVÁ, T., 2018. *Techniky a príklady citovania podľa STN ISO 690: 2012*. [online]. Bratislava: MPC, 2018. [cit.25-04-2019]. Dostupné na: <https://mpc-edu.sk/techniky-a-priklady-citovania-podla-stn-iso-690-2012>

Príklady bibliografických odkazov:

(tučným písmom uvádzame povinné údaje odkazu)

1. Odkaz na knižnú publikáciu:

- **jeden až traja autori:**

HRČKA, Michal, KOHÚT, Vladimír a Ivan STANÍK. *Pasportizácia ruín: monografia k realizácii stavebných výskumov zručanín. 2. upr.vydanie. Pezinok: Renesans, 2018. 136 s. ISBN 978-80-89983-07-0.*
(Autori sú oddelení čiarkou a pred posledným autorom norma zavádza používanie spojky „a“ a priamy slovosled autora)

- **viac ako traja autori:**

SÝKORA, F. et al. *Telesná výchova a šport. Bratislava: SPN, 1980. 35 s. ISBN 80-8046-020-5.*
(môžeme uviesť všetkých autorov alebo len prvého s označením et al..)

- **neznámy autor:**

***Jadrová fyzika a technika: terminologický výkladový slovník. 2.rev.vyd.* Editor Stanislav Šmatlák. Bratislava: ALFA, 1985. 235 s. ISBN 80-8256-030-5.**
(Môžeme zapísať aj sekundárnu zodpovednosť – v priamom slovoslede.)

2. Odkaz na príspevok v knižnej publikácii:

STEINEROVÁ, J. Základy filozofie človeka v knižničnej a informačnej vede. In: Š. Kimlička. *Knižničná a informačná veda na prahu informačnej spoločnosti.* Bratislava: Stimul, 2000. ISBN 80-2274-035-2, s. 327-334.

3. Odkaz na príspevok v zborníku:

VOJVODA, M. On the Hash Functions. In: *Photonics '95.* Prague: CTU, 1995, s. 159-161.

4. Odkaz na článok v časopise:

BARANČOK, D. The effect of semiconductor surface treatment on LB film/Si interface. In *Physica Status Solidi /a/,* ISSN 0031-8965, 1995, vol. 108, no.2, s. 87-90.
(alebo skrátená identifikácia zdroja: 1995,108,(2),87-90.)

5. Odkaz na patentové dokumenty:

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky: *Spôsob výroby tesnenia valivých ložísk.* Majiteľ a pôvodca patentu: Vladimír Lukáč. Slovenská republika. Patentový spis, 278399. 1997-03-05.

6. Odkaz na zákony, normy a odporúčania:

Zákon č. 131/2002 z 21. februára 2002 o vysokých školách
ISO 690:1987, Documentation, Bibliographic References.

7. Odkaz na kvalifikačnú prácu:

BIELIKOVÁ, M. Príspevok k tvorbe konfigurácie softvérového systému s využitím znalostí: kandidátska dizertačná práca. Bratislava: FEI STU, 1995. 136 s.

8. Odkazy na zdroje v elektronickej forme:

Pri využívaní informácií z elektronických dokumentov treba dodržiavať tieto **zásady**:

- uprednostniť autorizované súbory solídnych služieb a systémov,
- zaznamenať dostatok informácií o súbore, aby ho bolo opäť možné vyhľadať,
- urobiť si kópiu použitého prameňa v elektronickej alebo papierovej forme,
- za verifikovateľnosť informácií zodpovedá autor, ktorý sa na ne odvoláva.

Pre zápis elektronických dokumentov platia tie isté pravidlá ako pre zápis „klasických“.

Navyše treba uviesť tieto údaje:

- **druh nosiča** [online], [CD-Rom], [disketa], [magnetická páska]
- **dátum citovania** (len pre online dokumenty)
- **dostupnosť** (len pre online dokumenty)

Poradie prvkov odkazu je nasledovné: **Autor. Názov.** In **Názov primárneho zdroja** :
Podnázov. [Druh nosiča]. Editor. **Vydanie alebo verzia. Miesto vydania: Vydavateľ,**
dátum vydania. [Dátum citovania]. Poznámky. **Dostupnosť. ISBN alebo ISSN.**

- **Elektronické publikácie:**

HLOCKÁ, M., ANTOL, L. Riadenie osvetlenia zbernicovými systémami z pohľadu racionalizácie. In. **Energetická efektívnosť 2000.** [CD-Rom]. Banská Bystrica: PPA, 2000. ISBN 80-92123-10.

KRIŠTOFIČOVÁ, E., JURČACKOVÁ, Z. Terminologický slovník z knižničnej a informačnej vedy. [CD-Rom]. Bratislava: Stimul, 1999. ISBN 80-88982-12-X.

- **Zdroje z internetu – online dokumenty:**

TKAČÍKOVÁ, D. Kedyž se řekne digitální knihovna ... In **Ikaros.** [online]. 8/3 1999. [cit:2000-06-05]. Dostupné na: http://ikaros.ff.cuni.cz/ikaros/1999/c08/usti/usti_tkacikova.htm

PASC-L (Public Access Computer Systems Forum). [online]. Houston: University of Houston Libraries. June 1989. [cit: 1995-05-07]. Dostupné na: listserv@uhupvm.uh.edu

Techniky citovania

Poznáme tri techniky citovania. Všetky sú rovnocenné ale nemožno ich použiť naraz. V jednej práci treba používať rovnakú metódu citovania a k nej prislúchajúci spôsob tvorby zoznamu bibliografických odkazov.

1. Numerický systém - technika číselných odkazov

Citácie sú spojené s bibliografickým odkazom poradovým číslom v tvare indexu alebo čísla v zátvorke. Odkazy v zozname na konci práce budú usporiadané podľa

týchto poradových čísel. Viacero citácií toho istého diela bude mať rovnaké číslo. Ak je dokument citovaný prvýkrát, v zozname sa uvedie celý bibliografický odkaz. Každá ďalšia citácia toho istého dokumentu bude mať skrátenú formu s údajom o čísle citovanej strany.

Príklad textu:

..... podľa Seilera (13) je táto metóda dostatočne rozpracovaná na to, aby mohla byť všeobecne používaná v

Na stránke pod čiarou bude:

12. STIEG, R.G. The information needs of historians. 1981.

13. SEILER, B. Človek vo filozofickej antropológii. 1995.

A v zozname bibliografických odkazov na konci práce:

12. STIEG, R.G. The information needs of historians. *College and research Libraries*. 1981, Vol.42, no. 6, pp. 549-551.

13. SEILER, B. *Človek vo filozofickej antropológii*. Bratislava : IRIS, 1995. 152 s.

14. HOMOLA, D.

2. Harvardský systém - technika prvého údaja a dátumu

V texte sa za citovanou informáciou uvedie v okrúhlych zátvorkách prvý údaj (priezvisko autora alebo prvé slovo z názvu, ak publikácia nemá autora) a rok vydania citovaného dokumentu. Ak sa citujú viaceré publikácie toho istého autora s rovnakým rokom, odlišia sa za rokom vo vnútri zátvoriek malými písmenami (a, b, c, atď.). Ak sa citujú konkrétne časti publikácie, môže sa za rokom uviesť číslo strany. Čísla strany sa dopĺňajú len do citácie, nikdy nie do bibliografických odkazov. Odkazy v zozname na konci práce budú usporiadané abecedne podľa prvého údaja, za ktorým po čiarku nasleduje rok vydania. Dátum vydania sa potom už do vydavateľských údajov neuvedie (s výnimkou článkov z časopisov).

Príklad textu:

..... Treba ale rozlišovať viac typov referátov (Mc Millan, 1997): 1. zhrňujúci typ, 2. historická review,

V zozname bibliografických odkazov na konci práce bude nasledovné:

Kraus, M. 1996. *Používatelia ...*

Lang, K. 1987. *The Writers Guide to Desktop Publishing*. London : Academic Press, 1987. 254 p.

McMillan, V.E. 1997. *Writing Papers in the Biological Sciences*. 2nd Ed. Boston : Belford Books, 1997. 158 p.

Papík, R. 1992. *Naučte se číst*. Praha : Grada, 1992. 32 s.

3. Technika priebežných poznámok

Citácie sú spojené s bibliografickým odkazom poradovým číslom v tvare indexu alebo čísla v zátvorke. Tieto čísla odkazujú na poznámky (spravidla pod čiarou na príslušnej strane), v ktorých môžu byť odkazy na citácie. Sú uvedené v takom číselnom poradí, ako sa vyskytujú v texte, čísluje sa priebežne v celom dokumente. Ak sa nejaký dokument cituje viackrát, každá citácia bude mať odlišné číslo. Odkazy v zozname na konci práce budú usporiadané podľa týchto poradových čísel.

Príklad textu:

Relatívne skoro po vynájdení kníhtlače sa tento spôsob výroby knihy dostáva aj do iných európskych krajín. „Presvedčivejšie dôkazy sa nám zachovali o produkcii tzv. kočujúcich tlačiarňí v nasledujúcom storočí, i keď pôsobili len efemérne (1) v Košiciach, Šintave, Komjaticiach, Plaveckom Podhradí a v Hlohovci“(2). Valach (3) označuje tieto tlačiarne za malé prenosné a zdôrazňuje, že ich tlačiarí využívali na tlač kníh výlučne náboženského charakteru. Breza (4) ďalej uvádza, že: „“

Poznámky a bibliografické odkazy pod čiarou:

(1) krátkodobo

(2) BREZA, Vojtech. Tlačiarne na Slovensku: 1477-1996. Bratislava: Univerzitná knižnica Bratislava, 1997. ISBN 80-85170-25-6, s. 9.

(3) VALACH, Július. Staré tlačiarne a tlačiarí na Slovensku. Martin: Matica slovenská, 1987. Teória a výskum.

(4) BREZA, ref. 1, s. 12.